

Autorka bakalářské práce: Markéta B u š k o v á

Název bakalářské práce: Analýza a kategorizace informačních zdrojů pro obor kynologie

Oponent bakalářské práce: PhDr. Eva Bratková, Ph.D.

Návrh klasifikace: Dobře (3)

V Praze, dne 14. 8. 2015

Hodnocení oponenta bakalářské práce

K obhajobě předkládaná bakalářská práce Markéty Buškové je věnovaná rozboru (analýze) a popisu a také návrhu kategorizace informačních zdrojů ve specifickém oboru – kynologii. Téma si autorka (studentka kombinované formy) vybrala také s ohledem na své osobní zájmy i znalosti a zkušenosti z této oblasti. Nicméně, ryze odborné znalosti reálií oboru kynologie nebyly předmětem zpracování práce. Cílem podle Zadání bylo zpracovat soupis informačních zdrojů a s využitím metody doménové analýzy provést jejich rozbor včetně návrhu jejich fasetové kategorizace. Bakalářská práce byla odevzdána ve standardní době studia, obsahuje hlavní text (s. 9-55), seznam použité literatury (3 s.) a také rozsáhlejší přílohu (20 s.) se soupisem uspořádaných informačních zdrojů (278 záznamů) v českém jazyce z kynologie (podotýkám, že na přílohu není uveden ani jeden odkaz v hlavním textu práce).

Autorka se na práci určitě kvalitně připravila bibliograficky. V předstihu připravila výchozí rešerši k zadanému tématu, na konci hlavního textu uvádí seznam použité literatury (cca 46 titulů). Celý seznam je však uspořádán nestandardně, rozdělování na první úrovni podle typu dokumentu není v souladu s mezinárodní normou ISO 690 (pokud čtenář kontroluje nějakou citaci z textu, musí prohlížet až dva abecedně uspořádané seznamy postupně místo seznamu jednoho). Formátování záznamů je v zásadě provedeno v souladu s normou (ISO 690:2010), občas se vyskytují drobné formální nedostatky. Doporučila bych zařazovat také více korporativních záhlaví (řada záznamů je uvedena jenom pod názvem), pomohlo by to totiž lépe identifikovat informační zdroje korporací pro potřebu jejich analýzy.

Řada pasáží textu (popis vývoje oboru kynologie) je připravena na základě odborné literatury a dalších zdrojů, svědčí o tom citace uváděné pod čarou. Pokud jde o jádro bakalářské práce, oponentka postrádá jasné sdělení autorky, jak byla práce vytvořena. Jak byla provedena doménová analýza (oboru kynologie) a na základě čeho byla připravena kategorizace zjištěných zdrojů, není zcela jasné. Provedení doménové analýzy pokládám za poměrně obtížný úkol pro bakaláře, záleží též na volbě zdrojů i konkrétním oboru. Proto jsem očekávala zcela konkrétní vyjádření autorky. V předmluvě (je autorkou omylem označena jako 1. kapitola, Úvod) na s. 9 není tvorba práce a případné potíže s tím související vůbec zmíněna. Požádala bych tudíž autorku, aby u obhajoby postupy a metody uvedla alespoň v ústní formě.

Hlavní text bakalářské práce je uspořádán do 6 kapitol s připojením závěru. Jak jsem uvedla výše, kapitola nazvaná „Úvod“ má zřetelnou povahu předmluvy ke školnímu dílu, a neměla být tudíž číslovaná. S dalším uspořádáním kapitol lze na úrovni relevantních titulků vcelku souhlasit, je přehledné, dělení některých částí jde až na 3. úroveň hierarchické struktury. V rámci podkapitoly 4.3 bych doporučila vsunout ještě jednu dílčí podkapitolu 3. úrovně (např. 4.3.1 pro popis hlavních organizací zvlášť).

Druhá kapitola (celkem 2 s.) obsahuje pouhý výčet definic 4 termínů z oboru INSK a 4 termínů z oboru kynologie. Definice jsou převzaty z odborné literatury a jsou řádně citovány. Ale vytkla bych autorce, že v doprovodném textu uvedení termínů nijak nekomentuje a nezdůvodňuje, ani nedělá žádné závěry co do jejich užití v dalších kapitolách.

Připomínku bych měla k definici „doménové analýzy“ – není výstižná a neosvětluje podstatu této metody. Na s. 11 se vyskytuje 4x číselný odkaz (6) mířící k jediné citaci – to není korektní způsob citování.

Kapitola 3 (6 s.) zařadila autorka do struktury mimořádně, přináší čtenářům (laikům) stručné informace o vývoji oboru kynologie. Těží především z publikací renomovaných autorů tohoto oboru (V. Tichá aj.), v některých pasážích uplatňuje též své vlastní zkušenosti. Kapitola však není jenom o vývoji, postiženy jsou i další charakteristiky oboru – v tomto směru měl být titulky kapitoly širší. Obr. 1 není v textu nijak komentován a též na něj chybí v textu odkaz.

První jádrová kapitola (4, má 19 s.) nazvaná „Doménová analýza jako systém organizace vědění“ přináší v zásadě přehledový text o kynologických informacích, kategoriích uživatelů oboru kynologie a organizacích, které produkují informační zdroje v tomto oboru. Ještě jednou, s odkazem na výše uvedené připomínky, postrádám alespoň v této části jasný popis metody doménové analýzy (analýzu oboru kynologie), tak jak ji autorka realizovala (odstavec 2 na s. 18 v tomto směru nepřináší srozumitelné informace). V preambuli kapitoly autorka zmiňuje, že zpracovala soupis zdrojů oboru kynologie, nijak však na rozsáhlejší přílohu neodkazuje – to je chyba. Osobně přílohu oceňuji, ale mám k výsledku i dvě připomínky: 1) orientuje se pouze na česky psanou literaturu, což není optimální (překlady ale jsou přitom zahrnuty), 2) je limitována pouze na dokumenty monografické úrovně (knihy, časopisy, diplomové práce aj.), což je vážnějším nedostatkem, zejména pro případné hodnocení trendů oboru kynologie. Pokud jsou zaznamenávány tituly periodik, pak bych očekávala záznamy jejich článků (upozorňuji, že pro excerpci nebyla použita žádná oborová databáze, pouze české katalogy knihoven). V části 4.1 uvádí autorka spíše strohé informace o vzniku a druzích „kynologických informací“ – očekávala bych i v tomto případě lepší charakteristiku informačních zdrojů (pramenů a literatury z oboru kynologie). K přehledu kategorií uživatelů informačních zdrojů oboru kynologie mám dotaz, proč není zahrnut typ „vědec-zoolog“ (v definici kynologie na s. 11 je uvedeno, že to je věda) nebo také typ „veterinář“. Rozsáhlejší část 4.3 přináší přehled organizací, které v oboru kynologie „vyrábějí“ informace či informační zdroje (obrázek 2 opět není odkazován z textu alespoň jednou). Dílčí charakteristiky zahrnutých organizací co do oboru kynologie jsou postačující, postrádám však lepší a jasnější prezentaci jejich informačních produktů. Jen občas zaznívá obecné sdělení, že produkují knihy a časopisy. Tvorba periodik oboru kynologie je velmi významná, autorsky za nimi stojí nějaké organizace, bohužel, autorka není konkrétní, a to ani na úrovni soupisu (v záznamech zcela chybí údaj o tvůrcích periodik). Tyto informace by rozhodně pomohly pro vyhodnocení analýzy. Co též markantně chybí, je zjištění a popis různých, byť drobných, třídících schémat či kategorizací v oboru kynologie, které jsou uplatněny třeba na webech odborných organizací (existují!) nebo v jejich tištěných pramenech. V tomto kontextu mám na autorku dotaz, na základě čeho vlastně navrhla 11 kategorií oboru kynologie (uplatněných v kapitole 5 a také v příloženém soupisu) – možná je navrhla na základě dílčích informačních zdrojů? Alespoň zachycení těchto schémat mohlo být součástí doménové analýzy. V tomto směru bych pokládala přínos kapitoly 4 za nekompletní. Část 4.4 obsahuje přehled standardního dělení informačních zdrojů podle formy (převzato a citováno z terminologické databáze TDKIV). Otázkou je, proč není zahrnuto dělení zdrojů uplatněné v další kapitole 5 (typy jako kniha, časopis, legislativní dokument, diplomová práce aj.). Vzhledem k tomu, že jsou v soupise i diplomové práce českých vysokých škol, lze na autorku vznést dotaz, proč mezi organizace či instituce nezahrnula také akademické instituce (zjevně řada autorů kynologické literatury, uvedené v soupise, jsou vědci působící v těchto institucích).

Kapitola 5 (celkem 17 s.) nazvaná „Kategorizace informačních zdrojů pro obor kynologie“ je další jádrovou částí práce. Již letmé prolistování vypadá slibně, zahrnuty jsou ve větším počtu barevné grafy (i ty nejsou odkazovány z textu). Autorka zjištěné zdroje kynologických

informací roztřídila, jak jsem uvedla výše do 11 kategorií. Návrh není nijak zdůvodněn a není jasné, jde-li nebo nejde o výsledek doménové analýzy (z předchozí kapitoly). V jednotlivých podkapitolách pak autorka prezentuje (včetně grafů) základní statistiku výsledného soupisu zdrojů (odkazy do přílohy chybí v každé podkapitole). Zařazené příklady záznamů nemusely být znova reprodukovány, pokud jsou součástí přílohy, stačilo na ně jednoduše odkázat (jsou totiž očíslované). Hodnotící závěr této statistiky na konci kapitoly chybí (chybí též v celkovém závěru).

Jako problém shledávám v práci jasně označenou kapitolu 6, kterou tvoří jediná tabulka „fasetové kategorizace“ oboru kynologie na jediné straně 54. Nejde totiž o kapitolu, chybí jakýkoliv uvádějící text a komentáře nebo zhodnocení.

Zřejmě v kontextu výše uvedených připomínek je i závěr bakalářské práce problematický, text je velmi stručný a v některých částech nejasný (první odstavec na s. 55). Bakalářská práce je po stránce stylistické a jazykové připravena na solidní úrovni, určité chyby se v ní však vyskytují, příkládám je zvláště do přiloženého seznamu.

Závěrem konstatuji, že práce M. Buškové splnila v základu požadované úlohy zadání, mnohé části jsou však v řadě momentů problémové a nejasné. Prosím o reakci na ně v rámci obhajoby. Práce zahrnuje určité vlastní přínosy (soupis zdrojů, kvantitativní analýza). Doporučuji ji proto k obhajobě, ale navrhuji ji vzhledem k připomínkám klasifikovat jenom jako Dobrou.

Eva Bratková, v. r.

Hlavní gramatické chyby a překlepy v textu:

- s. 9 odst. 2, první a třetí věta, místo slova „podkapitoly“ má být správně „kapitoly“
- s. 10 odst. 2, druhá věta, před jménem osoby je nadbytečná čárka
- s. 10 odst. 4, první věta, čárka v jednoduché větě je nadbytečná
- s. 12 odst. 2, věta šestá, 5. tisíciletí by mělo být specifikováno přesněji (před našim letopočtem)
- s. 15 odst. 1, věta osmá, chybí mezera před touto větou
- s. 15 odst. 2, věta třetí, nekorektní forma zájmena „jež“, správně „jenž“ (A. Makedonský)
- s. 16 odst. 1, věta pátá, chybí mezera před touto větou
- s. 18 odst. 1, věta třetí, chybí čárka v souvětí za slovem „způsob“ (před vedlejší větou)
- s. 18 odst. 3, první věta (před dvojtečkou), nadbytečná čárka
- s. 18 odst. 3, druhá věta (po dvojtečce), nadbytečné slovo „jako“
- s. 23 výčty organizací, po uvedení jména organizace je nutné před dostupností s URL uvést čárku (platí u všech položek na s. 23-33)
- s. 35 odst. 3, druhá věta, chybí čárka před slovem „literatura“ (jde o souvětí)
- s. 36 slovo v položce „terciální“ je nekorektně zapsáno, správně „terciární“; totéž se objevuje na s. 54 v Tabulce 1
- s. 37 odst. 1, druhá věta, slovo „celkovém“ je už nadbytečné, postačuje „celém“
- s. 41 Graf 4, v legendě nesprávný pád slova „typ“, správně „typu“
- s. 43 odst. poslední, druhá věta, sousloví „dalo by se říci“ je v dané větě nevhodné
- s. 55 odst. 1, první věta, slovo „zhledem“ má být správně „vhledem“

Bakalářská práce

Aspekt kvality práce	Vysvětlení	Možné hodnocení
metodologie a věcné zpracování tématu	<i>hodnotí se zvládnutí obsahové (věcné) stránky práce, splnění zadaného úkolu, využití výzkumných metod apod.</i>	20 bodů
přínos a novost práce	<i>hodnotí se přínos a novost práce pro informační vědu v ČR</i>	10 bodů
citování, korektnost citování, využití inf. zdrojů	<i>hodnotí se zejména využití odkazů a pramenů v textu, korektnost citování; hodnotí se využití cizojazyčných pramenů; (v případě plagiátů je student vyřazen ze studia bez další obhajoby)</i>	12 bodů
slohové zpracování	<i>hodnotí se čtivost textu, skladba vět, odborný styl vyjadřování, rozsah práce</i>	12 bodů
gramatika textu	<i>hodnotí se gramatická úroveň práce, hrubky, čárky ve větách apod.</i>	3 bodů
CELKEM		57 bodů